

**СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ**

Правилник

**за избор на тема, научно ръководство, изготвяне, защита, оценяване и
съхранение на дипломни работи
за студентите от ОКС „магистър“
в Богословския факултет**

София, 2021

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Цели	2
II. Нормативни документи	2
III. Общи положения	3
IV. Дипломант	4
V. Научен ръководител	6
VI. Рецензент и рецензия	7
VII. Магистърска теза	8
VIII. Структура на магистърска теза	10
IX. Библиографско цитиране в текста	13
X. Подготовка за защита на магистърска теза	14
XI. Защита на магистърска теза	15
XII. Оценяване на защитените магистърски тези	18
XIII. Съхранение на защитените магистърски тези	19
XIV. Приложения	21

СЪКРАЩЕНИЯ

ЗОВ – Закон за висшето образование¹

Нардба – Наредба за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър”, приета с Постановление № 162 от 23.07.2002 г.²

ПУДСУ – Правилник за устройството и дейността на Софийския университет³

ПОДСУ – Правилник за образователните дейности на Софийския университет⁴

Общоуниверситетска процедура – Общоуниверситетска процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи, утвърдена от Ректора на Софийския университет⁵

I. Цели

1. Целта на този Правилник е да прецизира реда по избора, ръководството, подготовката и защитата на магистърски тези (равнозначно на нормативното „дипломни работи“) в Богословския факултет.

¹ Обн. ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г., изм. доп. 20.01.2019 г.

² Обн. ДВ, бр. 76 от 6.08.2002 г.

³ Приет на 30.06.2003 г., изм. и доп. 5.12.2019 г.

⁴ Приет с протокол на Академичния съвет от 17.12.2014 год. и изм. 21.06. 2017 г.

⁵ Общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи file:///C:/Users/PC/Downloads/Procedura-Darzhavni%20Izpiti-10.2017%20(1).pdf

2. Необходимостта от подобен регламент е продиктувана от наблюденията през последните години при процедурите по разработването и защитата на магистърските тези.

3. Стремежът е да се формулират и разпишат по-ясно правата и отговорностите в тази важна академична дейност.

4. Правилникът съдържа методически насоки, определя целта и задачите, както и изискванията за съдържанието и процеса на избор на тема, подготовката и защитата на дипломна работа в ОКС „магистър“ за всички форми на обучение в магистърските програми на Богословския факултет.

II. Нормативни документи

Правилникът е изработен въз основа и в съответствие с изискванията на:

- Закона за висшето образование;
- Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“, приета с Постановление № 162 от 23.07.2002 г.;
- Правилника за устройството и дейността на СУ;
- Правилника за образователните дейности на СУ;
- Общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи, утвърдена от Ректора на Софийския университет;
- Процедури, Правилници, Ръководства и добри практики на СУ и на отделни факултети (напр. Ръководство за изготвяне и защита на дипломни работи във ФЖМК, Насоки за разработване на дипломни работи – бакалавърска и магистърска степен във ФФ, Указания за разработване на писмена работа в ИФ и др.).

III. Общи положения

1. Изборът, подготовката, написването и защитата на дипломни работи се извършват съобразно изискванията на ПОДСУ и на Общоуниверситетската процедура, в съответствие със ЗВО, както и с настоящия Правилник.

2. Според разпоредбите в посочените нормативни документи до защита на дипломна работа се допускат само магистрантите, които са изпълнили всички задължения, предвидени в учебния план за съответната МП – положили са успешно всички семестриални изпити по задължителните и определените в учебния план минимален брой избираеми дисциплини в установения за това срок (ПОДСУ, чл. 50, ал. 2) и са провели предвидените практики.

3. Обучението по всяка от МП в Богословския факултет завършва с процедура, която се нарича „защита на дипломна работа“ (ЗВО, чл. 45, ал. 1;

Наредба, чл. 7, ал. 1; ПУДСУ, чл. 170, ал. 1), или държавен изпит, ако учебният план на конкретната МП допуска това.

4. За успешно защитена дипломна работа или издържан държавен изпит се присъждат определени кредити, когато тези дейности са част от учебния план (ЗВО, чл. 44а, ал. 4).

5. За всяка учебна година се определят първа и втора държавна изпитна сесия и съответно на тях – срокове за подаване на Заявление за утвърждаване на тема за дипломна работа – до 1 май за държавната изпитна сесия през месец септември-октомври и до 15 септември за сесията през януари-февруари (ПОДСУ, чл. 50, ал. 1; Общоуниверситетска процедура, чл. 3, ал. 3).

6. Студент, допуснат до защита на дипломна работа, има право да се яви на първа и втора сесия в срок от една година от полагането на последния семестриален изпит в определените от учебния план срокове за обучението (ПУДСУ, чл. 170, ал. 3).

7. Основни понятия в Правилника са: дипломант / магистрант, научен ръководител, дипломна работа / магистърска теза, автореферат, рецензент, рецензия, защита.

IV. Дипломант

1. В началото на последния семестър всеки магистрант, който ще завършва обучението си чрез разработване на дипломна работа, подава Заявление (Приложение № 1) за определяне на тема на магистърската теза и на научен ръководител.

2. Право на дипломанта е да избере тема и научен ръководител, с когото да работи пряко и който да осъществява непосредствен контрол над работата върху дипломната работа през всичките нейни етапи (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 2).

3. В Заявление (Приложение № 1) до Ръководителя на катедрата (ПОДСУ, чл. 49, ал. 1), на която е член избраният и съгласил се научен ръководител (при липса на такъв, според дисциплината на избраната тема), дипломантът посочва планираната тема на дипломната работа.

3а. Катедрата, в която се провежда процедурата, е тази на научния ръководител.

3б. Заявлението се предава в съответната катедра в установения от правилниците и съобразен с учебния план срок.

4. Всички магистранти, на които предстои дипломиране, получават всички указания и изисквания непосредствено преди подаването на Заявленията за дипломни работи.

5. Дипломантите, които по различни причини пропуснат редовната изпитна сесия, подават отново Заявления по установения ред.

6. Някои от сроковете подлежат на промяна, затова дипломантите се информират от таблото пред Канцелария „Студенти“, както и на сайта на Факултета.

7. Магистрантът работи съвместно и самостоятелно, съобразявайки се с насоките на своя научен ръководител. Инициативата е от страна на магистранта.

8. След като приключи работата си, дипломантът е длъжен първо да я представи на научния си ръководител за преглед, одобрение, и подпис.

9. След това магистрантът подава Заявление (Приложение № 2) до Декана за защита в рамките на регламентирани от факултета срокове, но не по-късно от 30 дни преди обявената за защита на дипломни работи дата (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 4).

10. След като текстът на тезата бъде завършен окончателно и одобрен от научния ръководител, той подлежи на задължителна проверка за оригиналност и авторство (чрез процедурата за проверка на оригиналността в СУ „Св. Климент Охридски“). Резултатите от проверката се преглеждат от научния ръководител, който подписва изискуемата документация в тази връзка (Приложение № 4 и № 5).

11. Дипломантът предава разработената дипломна работа на хартиен и на електронен носител в катедрата, към която е научният ръководител (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 5).

12. Дипломантът има право да се запознае с рецензията най-малко 2 дни преди защитата, за да може при необходимост да подготви писмен отговор на въпросите и бележките на рецензента.

13. Дипломантът трябва да спазва определената за неговата защита дата, изключения не се допускат. При явяването на защита всеки студент носи студентската си книжка, в която се нанася оценката от защитата.

V. Научен ръководител

1. Всеки хабилитаран преподавател – богослов, който преподава в конкретната магистърска програма, може да бъде избран за научен ръководител.

1а. При необходимост за ръководители биха могли да се привличат и главни асистенти с докторска степен.

1б. При избор на тема с интердисциплинарен характер (с друго направление или научна област) задължително се привлича и консултант, който е специалист в областта и преподава в МП.

2. Научният ръководител трябва да е специалист в съответното научното направление и да има доказана компетентност в научно-приложното поле на магистърската теза.

3. След като даде съгласието си за научно ръководство, научният ръководител удостоверява това с подпис върху депозираната молба, която се разглежда на катедрено заседание в катедрата, на която той е член (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 3).

3а. Нормативът за научно ръководство на преподавателите в Богословския факултет е: до 3 научни ръководства в поток и до 5 научни ръководства за учебна година. Контролът по изпълнението на решението се възлага на ръководителите на МП и ръководителите на Катедри (Прот. № 8 от ФС 26.04.2012 г.)

4. Катедреният съвет утвърждава научните ръководители на дипломните работи, като се вземат предвид темата, научните интереси, професионалната квалификация, опитът, възможността за съдействие за информационно осигуряване и др.

5. Далият съгласие научен ръководител е длъжен да напътства своя дипломант, но тъй като магистърската теза е самостоятелно научно изследване, той само:

- насочва конкретната работа и оказва помощ при необходимост;
- следи за съответствието на дипломната работа с утвърдените изисквания;
- консултира дипломанта и оказва помощ при информационното осигуряване;
- прави препоръки към работата на дипломанта и следи за тяхното изпълнение.

6. Научният ръководител е длъжен да запознае дипломанта с цялостната процедура по подготовката и защитата на магистърската теза, както и с настоящия Правилник.

7. Задължения на научния ръководител:

- Научният ръководител подкрепя най-добронамерено усилията на дипломанта да формулира и изгради магистърската си работа.
- Научният ръководител има разбирането за отговорността да изведе дипломанта до успешен край.
- Показател за добър научен подход и богословска отговорност е допускането на работи, които съответстват на академичната традиция на Богословския факултет.

8. След приключване на работата научният ръководител преглежда и подписва магистърската теза, с което удостоверява, че работата отговаря на поставените формални и съдържателни изисквания.

9. Ако заключенията на научния ръководител са отрицателни и дипломната работа не е подписана от него, дипломантът не се допуска до защита (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 8).

10. Съветът на катедрата обсъжда допуснатите работи и определя рецензентите (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 7). Пред съвета се докладват и неподписаните и недопуснати работи.

11. Научното ръководство е една от най-престижните академични дейности и трябва да бъде поощрявано и оценявано по достойнство.

12. Ако по някаква причина научният ръководител не може да изведе магистранта до защита, КС определя нов ръководител.

13. Всеки научен ръководител вписва успешно защитилите под негово ръководство магистранти и защитените магистърски тези в университетската база данни „Авторите“.

VI. Рецензент и рецензия

1. Изготвянето на рецензии е част от задълженията на академичния състав на катедрата. Всеки от членовете на катедрата може да бъде определен за рецензент, но по предимство това е основен ангажимент на по-младшите.

2. Определеният от катедрата рецензент (ПУДСУ, чл. 49, ал. 4) е длъжен в срок да подготви рецензия върху представената магистърска теза. Рецензентите се определят на последното преди защитата заседание на КС.

3. Рецензията съдържа:

- кратък преглед на представената работа;
- бележка за съответствието между тезата и автореферата;
- оценка за качествата на разработката, нейните силни и слаби страни с аргументирани бележки;
- въпроси към дипломанта по темата на дипломната работа;
- обща оценка (положителна или отрицателна) на дипломната работа (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 7).

- когато рецензентът допуска работата до защита, е необходимо да предложи оценка (от задоволителна до отлична), която изпитната комисия взема предвид при оформянето на крайната оценка.

4. Обемът на рецензията трябва да бъде в рамките на 2 стандартни страници и не бива да надхвърля 3 страници.

5. Ако заключенията на рецензента са отрицателни, магистрантът не се допуска до защита на дипломната работа (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 8).

5а. Точната формулировка е: „настоящото съчинение не отговаря на изискванията за магистърска теза и не се допуска до защита“.

VII. Магистърска теза

1. Магистърската теза е научна разработка, която всеки магистрант изпълнява самостоятелно, под ръководството на научен ръководител. Проучването по избраната тема трябва да се проведе съвместно и системно, за да се открият или ревизират факти, теории или приложения.

2. Темата на магистърската теза е съобразена с научното направление, както и с профила и научната специализация на магистърската програма, в която се е обучавал магистрантът, и на катедрата, в която е избрал да я разработи и защити (ПОДСУ, чл. 49, ал. 2).

3. Дипломната разработка изследва, уточнява и конкретизира избран актуален проблем от теоретичните и практическите дисциплини, които магистрантът е изучавал по време на своето обучение в съответната МП.

4. Темата на тезата не може да бъде от обхвата на дисциплини, които магистрантът не е изучавал в рамките на своето обучение в конкретната МП.

5. Личната мотивация и интерес към даден проблем или феномен от практиката и евентуално предложено аргументирано решение дават предимство при избора на дипломна тема.

6. Тезата трябва да притежава теоретична и практическа значимост и да показва способността на дипломанта да систематизира, затвърждава, но и творчески да разширява получените по време на своето магистърско образование теоретични знания и практически умения.

7. Темата и научният ръководител се утвърждават на заседание на Катедрения съвет. Членовете на Катедрения съвет могат да предложат промяна в заглавието на темата. По изключение, със съгласието на научния ръководител и след това може да бъде внесена промяна в заглавието на работата, но не по-късно от един месец преди защитата. Тази промяна също се приема на заседание на Катедрения съвет.

8. Заглавието трябва вярно и точно да предава спецификата на изследвания проблем и да отразява съдържанието на работата. При необходимост би могло да се добави и подзаглавие.

9. Дипломната работа има стандартна структура, начин на оформяне, обем, притежава характер на научно изследване и има практическо значение.

10. Работата върху магистърската теза започва с изготвянето на план. Обикновено една дипломна работа съдържа: Титулна страница (Приложение № 3), Съдържание, Предговор, Увод, Изложение, разделено на глави, Заключение, Използвани извори и литература, и Приложения.

11. Обемът за дипломните работи, по решение на ФС (Прот. № 10/18.04.2019 г), е от 50 до 90 страници. Всички страници трябва да отговарят на БДС (1800 знака на страница).

12. Работата трябва да е логически последователна, отделните ѝ части да са смислово свързани.

12а. Не бива да носи компилативен или описателен характер, а да съдържа собствени и аргументирани идеи на автора.

12б. Трябва да анализира текущото състояние на избрания проблем, да проследява и установява причинно-следствени връзки, да включва необходими обяснения, да разкрива тенденции и да завършва със заключения, препоръки и евентуално творчески продукт.

13. В някои от практически насочените МП се дава възможност на завършващите да разработват за защита творчески проекти (електронни презентации, филми, визуални проекти, аудио-визуални продукти, сайтове и системи, клипове и подкаст, т.н.) с кратък аналитичен текст.

13а. Тези работи се одобряват от КС само по изрично мотивирано предложение на научния ръководител.

VIII. Структура на дипломната работа

1. Дипломната работа започва със **заглавна страница** (Приложение № 3), която не се номерира.

2. **Съдържанието** е следващата част на дипломната работа. То включва заглавията на основните глави, подглави и параграфи на дипломната работа, както и указание за номерата на страниците, на които те се намират.

2а. Всички заглавия на глави, подглави и параграфи трябва да съвпадат както с формулировките им в текста, така и с посочената номерация.

3. Следва **Предговорът** на дипломната работа, в който магистрантът споделя: мотивите за избора на темата, трудностите и подкрепата, изразява и благодарността си към Господа и към всички, които имат заслуга за реализирането на тезата.

4. В **Увода** се определят обектът, предметът, обхватът, целта, хипотезата, задачите и методологията. Целта му е в рамките на 5-6 страници да даде необходимата информация за ориентиране в алгоритъма и процеса на работата, да запознае читателя с генезиса, историята, същността и дискусиата в научната литература по въпроса.

5. **Изложението** се състои от отделни глави с точки и подточки:

- **Първата глава** има по-теоретичен характер (преглед на избрания за изследване проблем от гледна точка на неговата история, равнище на изследване, представяне в научната литература, автори, които са го разглеждали, основните понятия, чрез които се описват неговите признаци); тя демонстрира способността на дипломанта критично да осмисли състоянието на проблема и показва неговите знания по избраната тема. Тук дипломантът доказва своята теоретична компетентност по избраната тема и това до каква

степен е запознат с избора за изследване проблем, с неговите страни, връзки и закономерности;

- във **Втората глава** дипломантът демонстрира изследователските и аналитичните си възможности. В нея се представят и анализират фактите, които насочват към изследвания проблем; отделни негови страни, които трябва да бъдат разгледани; неговото непосредствено развитие, както и резултатите от обобщаване на теоретичните източници. В тази глава дипломантът не трябва да се ограничава само с констатиране на факти или с общи твърдения, а да открие основни признаци и да търси тенденции и зависимости в тяхното взаимодействие, както и да прилага знанията си за решаване на поставената научна задача;

- **Третата глава** е по-практическа част. Тук е мястото, в което дипломантът трябва да потвърди достоверността на своите изводи чрез търсене на съответствие на теоретичните и практическите резултати от своето изследване. Според спецификата на дипломната работа трета глава може да е мястото за представяне на собствените практически умения в избраната област;

5а. За по-голяма убедителност на изложението, смислова кохерентност и обосноваване на частите е добре всяка глава да завършва с **изводи и обобщения**.

6. **Заклучението** е важна част, която придава завършен вид на целия научен труд и е кратко повторение на изминатия път, сумиране на новото, което е разкрито в хода на изследването. Заклучението продължава логическата линия на увода и в подобен обем – 2-3 страници. То трябва да отговори на въпроса постигната ли е целта на изследването и до какви основни изводи стига авторът. Заклучението включва и най-важните изводи, препоръки, обобщения за значимостта на изследването като цяло, както евентуално и формулиране на авторски приноси.

6а. Общият обем на Увода и Заклучението не бива да надхвърля 10% от обема на магистърската теза.

7. В **Извори и литература** се представя пълен списък на източниците, които са цитирани в текста и които са помогнали на дипломанта за цялостното разбиране на същността и съдържанието на разглежданите теми и въпроси. Първо в списъка се подреждат изворите (исторически, литургични, канони, светоотечески текстове и др.), след това литературата на кирилица, после тази на латиница и на гръцки – по азбучен ред на фамилното име на автора.

7а. Онлайн източниците следват установения стандарт за цитиране в Богословския факултет.

8. **Приложенията** са отделна част от текста, която съдържа първична информация или материали, ненамерили място в основното изложение, които

имат спомагателен (илюстративен) характер, но са използвани в процеса на работа по дипломната разработка – диаграми, таблици, снимки, текст, емпирични изследвания, графични изображения и т.н. При наличие на повече от едно приложение всички те се номерират последователно – Приложение 1, Приложение 2 и т.н. Всяко приложение трябва да започва на нова страница.

9. Магистрантът задължително представя **автореферат** към своята дипломна работа. Той представлява кратко резюме (обзор, преглед) с обем 5-6 страници и в синтезиран вид предава съдържанието на работата. В него дипломантът описва структурата и обема ѝ, броя на цитираните източници, хипотезите, основните акценти и изводи в своята теза. Задължително трябва да отбележи и какви са неговите лични приноси в дипломната работа.

IX. Библиографско цитиране в текста

1. Цитиранията са важна част от цялостната подготовка и представяне на дипломната работа. Коректното и добросъвестно цитиране в дипломните работи е задължително, то е не само въпрос на добър академичен стил, но подлежи на проверка и санкции. При непрецизно цитиране може да възникнат съмнения за плагиатство и това да постави под съмнение цялостните усилия на дипломанта.

2. Цитираните автори и произведения, както и останалите коментари по текста се отбелязват в кавички и с цифрови индекси с непрекъснатата номерация за цялата дипломна работа, като се описват под линия (footnote) на съответната страница (напр. ¹ Флоровски, Г. Богословие и свещенство. С., 2020, с. 53).

3. Когато се цитират източници, които са достъпни в интернет, се посочва името на автора и заглавието на текста, след това, че публикацията е „достъпна на адрес” и се дава точния URL адрес на интернет страницата. Посочва се датата, на която е използван и цитиран даденият интернет източник (напр. Pavlov, P. History and Christianity, Time and the Church (Musings of a Theologian-historian). Astra Salvensis, 2/2020 [online] [цитиран на 01.03.2021]. Достъпно на адрес <https://astrasalvensis.eu/2020-2/>).

4. Когато дипломантът иска да цитира аргумент, теория или изказване в лекции, възприети устно чрез пряка комуникация с преподавател, той изрично споменава това в текст, като първо получава съгласието на съответния източник.

5. За по-детайлни указания по библиографското цитиране виж например: Оформление на библиографско цитиране БДС 17377-96. – В: Правопис и пунктуация на българския език: Основни правила. София: Просвета, 2011, с. 166.

X. Подготовка за защита на дипломната работа

1. Когато дипломантът завърши своята разработка според описаните вече по-горе изисквания, той я представя за одобрение на научния си ръководител.

1а. За допускане до защита той трябва да подаде Заявление до Декана за явяване на съответната сесия, подписано от научния ръководител (Приложение № 2).

1б. Заявленията се подават в рамките на един месец преди началото на Процедурата за проверка на оригиналността на дипломните работи.

2. Тази процедура е задължителна за всички дипломни работи в ОКС „магистър“ на СУ и е регламентирана чрез разпоредбите на Процедура за проверка на оригиналността чрез използване на интегрирана в средата за електронно обучение приставка на специализирана система за засичане на плагиатство в СУ „Св. Климент Охридски“ (Заповед на Ректора 19-336/18.07.2019 г.).

3. Въз основа на подадените Заявления за явяване на защита инспекторите от отдел „Студенти“ извършват административна проверка за положените изпити и актуалното академично състояние на студентите. Те изготвят и списък, с който се предоставя достъп на дипломантите до електронната платформа <https://elearn.uni-sofia.bg/>.

4. След получаването на достъп дипломантът подписва декларация за авторство на своята дипломна работа в пространството, определено за съответната сесия: <https://elearn.uni-sofia.bg/>, след което качва текста на дипломната работа в съответното пространство (курс в Moodle). Текстът се предава в електронна форма в един от следните формати: ODT (Open Office Document), DOC или DOCX (Microsoft Word). Следва изпълнение на процедурата за проверка на оригиналността на дипломните работи. След извършената проверка всеки дипломант получава Доклад за сходство, с който се установява оригиналността на дипломната работа.

5. Дипломантът запознава научния си ръководител с Доклада за сходство и при липса на неправомерно заимстване той може да даде ход на процедурата за защита. Научният ръководител попълва Протокол за проверка на оригиналността на дипломна работа (Приложение № 4) и Становище (Приложение № 5) и ги подписва. Те са част от документацията, която се предава на рецензента.

6. В регламентираните във Факултета срокове, но не по-късно от 10 дни преди обявената дата за защита, допуснатата и подписана от научния ръководител дипломна работа заедно с автореферата се предават в съответната катедра в два екземпляра на хартиен носител, придружени от запис на компакт диск или USB.

7. На катедрен съвет се избира рецензент на дипломната работа. Дипломната работа и съпътстващите документи се предават на рецензента, като може да му бъде осигурен и достъп до пространството за дипломни защиты (в Moodle) съгласно решенията на първичното звено.

8. За да бъде допусната до защита една дипломна работа, тя трябва да получи положителна оценка както от научния ръководител, така и от рецензента. Ако заключенията на научния ръководител и/или на рецензента са отрицателни, студентът не се допуска до защита на дипломна работа (Общоуниверситетска процедура, чл. 6, ал. 8).

9. Когато са констатирани неправомерни заимствания в Доклада за сходство, научният ръководител не допуска работата до защита. Дипломантът следва да преработи текста на тезата си, като отстрани неправомерните съвпадения и подготви преработената работа за следваща дата за защита, при която се повтаря същата процедура.

9а. При тази повторна проверка научният ръководител отново попълва Протокола (Приложение № 4) и Становището (Приложение № 5). В този случай той изрично посочва в Становището, че това е повторна процедура за проверка.

10. Дипломни работи, които не са преминали през проверка за оригиналност, не се допускат до защита.

XI. Защита на магистърска теза

1. Защитата на магистърските тези се извършва на дата, определена по график, утвърден от Декана на Факултета. Графикът предвижда две държавни изпитни сесии – една през месец **януари-февруари** и една през месеците **септември-октомври**. Сроковете на сесиите се определят в утвърдените от Академическия съвет учебни планове на програмите за обучение (Общоуниверситетска процедура, чл. 3, ал. 3.).

2. Защитата на дипломна работа се провежда пред Държавна изпитна комисия в състав от 3 до 5 души (ПУДСУ, чл. 170, ал. 4). Тя се назначава със заповед на Ректора по предложение на съответната катедра и включва поне 3-ма хабилитирани преподаватели (ЗВО, чл. 45, ал. 2; Наредба 2002, чл. 7, ал. 2; Общоуниверситетска процедура, чл. 3, ал. 4. и чл. 4, ал. 3.). В комисията могат да участват един или двама утвърдени практики (представители на работодателите) или учени от съответната професионална област, външни за Университета, избрани с решение на катедрата (Наредба, чл. 7, ал. 2 и чл. 12, ал. 2; Общоуниверситетска процедура, чл. 4, ал. 4). По изключение в комисията могат да участват и преподаватели с образователна и научна степен „доктор“ (ЗВО, чл. 45, ал. 2; Общоуниверситетска процедура, чл. 4, ал. 3).

2а. Общоуниверситетската процедура за провеждане на държавни изпити и защиты на дипломни работи допуска при необходимост да се

назначат и повече комисии, при спазване на изискванията за състава (чл. 4, ал. 7).

2б. Членовете на комисииите са длъжни да присъстват при откриването на Защитата или Държавния изпит в точно определеното време.

3. Защитите на дипломните работи са публични и на тях присъстват по задължение както всички членове на Комисията и дипломанти, така и научните ръководители и рецензентите.

3а. Могат да присъстват и други преподаватели, дипломанти, студенти, гости и всички, които имат интерес към заявените теми и проблематика.

3б. При изключителни случаи (пандемия, природни бедствия, ремонти и др.) защитата би могла да се проведе в ограничителни условия, дори и в електронна среда.

4. Всички присъстващи трябва да спазват реда, съпътстващ подобни процедури. Дипломантите са длъжни да бъдат в залата поне 15 минути преди началото на Защитата или Изпита (Общоуниверситетска процедура, чл. 5, ал. 18).

5. Процедурата се открива с изпяването на Тропара на св. Климент Охридски и подобаваща молитва. След това Деканът или Председателят на комисията приветства дипломантите и всички присъстващи.

6. Защитата протича при следния ред:

- дипломантите са предварително подредени в Протокола за защитата. Председателят на Комисията обявява имената на дипломантите, темите на магистърските им тези и научните им ръководители, които заемат съответните места;

- обявеният дипломант представя синтезирано в рамките на 7-10 минути своето изследване или завършен творчески продукт. Той може да включи в презентацията си елементи, характеризиращи научната и практическата значимост на неговата разработка – илюстрации, публикации, творчески предмети, графични изображения, снимки, видеа, собствено аудио-визуално произведение и др.;

- научният ръководител, съвсем накратко, споделя публично изразеното преди това в документацията отношение към дипломанта и неговата работа;

- следва представянето на рецензията;

- след това Председателят дава възможност на членовете на Изпитната комисия да направят своите изказвания и оценки за представената теза. Присъстващите в залата преподаватели, студенти, гости, практики и др. също могат да задават въпроси, непосредствено свързани с дипломната работа, след като им бъде дадена думата;

- следва защитното изложение на дипломанта. Той отговаря на критичните забележки в рецензията, на въпросите на изпитната комисия, както и на тези, зададени от залата;

- след изчерпването на въпросите и след изслушването на отговорите и аргументите на дипломанта Председателят на Държавната изпитна комисия прекратява процедурата по защита.

XII. Оценяване на защитените магистърски тези

1. Оценяването при защитите на дипломните работи е отговорност на Държавната изпитна комисия и се базира на ясни и оповестени критерии. Предмет на оценка са:

- общата теоретична и практическа подготовка на дипломанта;
- компетентността по темата, избрана за защита;
- коректното отношение към изследваната проблематика и към богословието като цяло;
- научният апарат и научната аргументация, използвани в работата;
- творческият характер и самостоятелността на анализа и обобщенията в тезата и начинът на тяхното представяне;
- използването на количествени и качествени методи за проведеното изследване;
- актуалността и релевантността на посочените източници за съответния проблем;
- научното и практическото значение на изводите и обобщенията, които дипломантът защитава;
- уменията да се изразява с подходящ стил и език, съобразно граматичните, правописните и пунктуационните кодифицирани норми;
- умението на дипломанта да подкрепя с аргументи от разработката (приложения, онагледяване), равнището на защита на идеите (убеденост и убедителност), отношението към собствените постижения и слабости в съдържанието на дипломната работа;
- изградените умения и навици за пълноценна комуникация и др.

2. Основен фактор за оформяне на оценката е и мнението на рецензента, както и впечатленията на научния ръководител от цялостната работа на дипломанта.

2а. Разликата между оценката, предложена от рецензента, и тази на комисията не може да надхвърля 2 единици.

3. След като през процедурата по защита преминат всички включени в списъка дипломанти, Комисията провежда закрито заседание за обсъждане и определяне на оценките. Те са по шестобалната система, с точност до 25 стотни (Общоуниверситетска процедура, чл. 7, ал. 2). Когато комисията е готова със своите решения, Председателят съобщава оценките на дипломантите. Това става индивидуално, при спазване правилата за защита на личните данни. След

съобщаване на оценката тя се нанася в студентската книжка на дипломанта от Председателя на комисията.

4. Оценките на всички студенти се вписват в окончателен Протокол веднага след процедурата по защита на дипломни работи и той се подписва от всички членове на Държавната изпитна комисия, а в главната книга – от Председателя на комисията (ПОДСУ, чл. 50, ал. 3). В този протокол не се правят дописвания и други корекции. Оценките от защитите на дипломни работи са окончателни и не подлежат на обжалване и преразглеждане (Общоуниверситетска процедура, чл. 7, ал. 5; ПУДСУ, чл. 42, ал. 7).

5. За високи постижения при подготовката, представянето и защитата на дипломната работа, по предложение на Председателя и преценка на Комисията, се присъждат награди – грамоти, специално надписани за случая книги, икони и т.н.

6. На защитилите с отличен успех магистри се обръща внимание за продължаване в докторската образователна степен.

ХІІІ. Съхранение на защитените магистърски тези

1. След успешната защита дипломните работи се прибират за съхранение – един екземпляр в Катедрата и един електронен в Библиотеката. Защитените магистърски тези са авторски текст на дипломанта, към който обаче значителен принос има и научният ръководител, който споделя както отговорността при защитата, така и успеха на защитената работа.

2. Катедрата, отговаряща за обучението в магистърската програма, в която е защитена тезата, създава официален Регистър на защитените дипломни работи (ПОДСУ, чл. 49 ал. 5). В Регистъра се записват темата, името и факултетният номер на дипломанта, името на научния ръководител, датата на защита.

3. За създаването на този Регистър отговорността е на ръководителите на катедрите.

4. Ръководителите на МП също са длъжни да създадат регистър на защитените в програмата тези.

Този Правилник е приет с решение на Факултетния съвет на Богословския факултет с Протокол № 7 от 25.03. 2021 г.

XIV. Приложения
Приложение № 1 – Заявление за одобряване на темата за магистърска теза
До Ръководителя на

Катедра.....
(име на катедрата)
на Богословски факултет
при СУ “Св. Климент Охридски”

ЗАЯВЛЕНИЕ

От.....
(име на студента)
Студент в магистърска програма
„.....”
(име на програмата)

редовно / задочно (оградете вярното обучение); Фак. №.....

Уважаеми (Уважаема) господин (госпожо) Ръководител на катедра,

Моля да ми бъде разрешено да разработя дипломна работа на тема

„.....”
.....
.....
.....

с научен ръководител:
(звание и име)

Сесия на защита (посочете месеца), 20.....г.

Имам съгласието на научния ръководител:

.....
подпис на науч. ръководител.....

Координати на студента за контакти:

Моб. тел:

Email:

Адрес:.....

Това поле се попълва от длъжностното лице в Отдел „Студенти”:

София,дата, година.....
магистранта.....

С уважение:.....подпис на

(.....име и

фамилия.....)

Изцяло попълнена, Заявлението се депозира в Отдел „Студенти”

СЪГЛАСЕН СЪМ: Ръководител на магистърската програма:.....

Звание, име и фамилия: /

Приложение № 2 – Заявление за допускане до Защита на магистърска теза /
Държавен изпит на магистри

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ**

**ДО
ДЕКАНА
на Богословски Факултет
при СУ „Св. Климент Охридски”**

З А Я В Л Е Н И Е

От

Фак. №, форма на обучение: ЕГН

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА:

Завършен последен семестър на учебната 20...../20..... г.

адрес и телефон:

УВАЖАЕМИ Г-Н ДЕКАН,

Моля да бъдат допуснат/а/ до държавен изпит:

- **Практически**
- **Писмен на дата:**
- **Защита на магистърска теза на тема:**
„.....”
.....” на дата:.....
научен ръководител.....
към катедра:
„.....”

Декларирам, че съм положил/а/ всички семестриални изпити и
практики по учебен план.

..... 20..... г. С уважение:

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”
БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ**

МП „.....“

Катедра „.....”

(катедрата, към която принадлежи научният ръководител)

Катедрата, в която се провежда процедурата, е тази на научния ръководител.

ТЕМА: xxxxxxxx

(xxxxxx xxxx xxxxxxxxxxx)

(Когато дипломната работа се защитава с професионален продукт, в скобите се изписва - Творческа защита)

Магистърска теза

Дипломант:

Фак. № xxxxxx

Научен ръководител:

•(научното звание, научната степен и двете имена на научния ръководител)

София, 20.....

Протокол
за проверка на оригиналността на дипломна работа
Изготвен от (научния ръководител на дипломанта)

Във връзка с представената дипломна работа

с автор:

и заглавие на дипломната работа:

На база на получения Доклад за сходство на текста на дипломната работа в система за превенция срещу плагиатство, генерираният отчет за сходство на текста показва следното:

а. коефициентът на сходство 1 (не) надвишава 50%

б. коефициентът на сходство 2 (не) надвишава 5%,

в. (не) са предприети опити да се скрие нерегламентирано позоваване на чужд труд ("Alert")

Дата

Подпис

Становище

от
(научния ръководител на дипломанта)

**във връзка с процедурата за предотвратяване на плагиатство
в дипломни работи**

С настоящото становище удостоверявам, че съм прегледал Доклад за сходство на текста на дипломната работа в резултат от анализа на текста на следната дипломна работа в системата за превенция срещу плагиатство:

Автор:

Заглавие на дипломната работа:

.....
.....
.....

След прегледа на Доклада за сходство, имам основание да установя следното:

- Откритите сходства в дипломната работа са регламентирани и не носят признаци на плагиатство. Приемам работата за допускана до дипломна защита.
- Откритите сходства в дипломната работа не носят признаци на плагиатство, но използването и позоваването на чужд труд в посочените размери поражда съмнения относно съществената стойност и приноса на дипломната работа, както и степента на самостоятелност и независимост на автора. Считаю, че работата трябва да бъде преработена като се ограничат сходствата.
- Откритите сходства в дипломната работа са неправомерни и носят признаци на плагиатство. Считаю, че дипломната работата не трябва да се допусне до защита. С настоящото информирам Ректора чрез Декана на факултета за необходимостта от предприемане на необходимите действия и разглеждане на случая в Етична комисия.

Обосновка:

.....
.....

Дата

Подпис